

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (sestā palāta)

2019. gada 7. martā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas savienība – Regula (EEK) Nr. 2913/92 – 37. pants – Kopienas Muitas kodekss – Regula (EEK) Nr. 2454/93 – 313. pants – Preču statuss muitā – Prezumpcija par preču Kopienas raksturu

Lietā C-643/17

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 11. oktobrī un kas Tiesā reģistrēts 2017. gada 17. novembrī, tiesvedībā

Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda, iepriekš – *GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda*, pēc tam – *GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda*,

pret

Fazenda Pública,

TIESA (sestā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja K. Toadere [*C. Toader*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*] (referents) un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerālvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda* vārdā – *R. Garção Soares*, advokado,
- Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes*, *M. Figueiredo* un *N. Vitorino*, pārstāvji,
- Grieķijas valdības vārdā – *M. Tassopoulou* un *A. Dimitrakopoulou*, pārstāves,
- Spānijas valdības vārdā – *S. Jiménez García* un *V. Ester Casas*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *A. Caeiros* un *F. Clotuche-Duvieusart*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – portugāļu.

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 37. pantu Padomes Regulā (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 82/97 (1996. gada 19. decembris) (OV 1997, L 17, 1. lpp.) (turpmāk tekstā – “Muitas kodekss”), kā arī 313. panta 1. punktu un 2. punkta a) apakšpunktu Komisijas Regulā (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Regulai Nr. 2913/92 (OV 1993, L 253, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 75/98 (1998. gada 12. janvāris) (OV 1998, L 7, 3. lpp., un labojums OV 1999, L 111, 88. lpp.) (turpmāk tekstā – “Īstenošanas regula”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Suez II Water Technologies & Solutions Portugal Unipessoal Lda*, iepriekš – *GE Power Controls Portugal, Material Eléctrico Lda*, pēc tam – *GE Power Controls Portugal Unipessoal Lda* (turpmāk tekstā – “*Suez II*”), un *Fazenda Pública* (Valsts kase, Portugāle) par noteiktu preču, kuras iegādājās *Suez II*, statusu muitā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Muitas kodekss

- 3 Muitas kodeksa 4. pantā, kāds tas bija spēkā pamatlietā aplūkotajā laikposmā, proti, laikā no 2000. gada 16. jūnija līdz 2000. gada 24. augustam, bija paredzēts:

“Šajā Kodeksā terminiem ir šāda nozīme:

[..]

6. “Statuss muitā” nozīmē, ka preces ir Kopienas vai ārpuskopienas preces.

7. “Kopienas preces” nozīmē preces, kas ir:

- pilnīgi iegūtas vai saražotas Kopienas muitas teritorijā saskaņā ar 23. panta nosacījumiem, atskaitot preces, kas ievestas no valstīm vai teritorijām, kuras neveido Kopienas muitas teritoriju, [..]
- ievestas no valstīm vai teritorijām, kas neveido Kopienas muitas teritoriju, un ir laistas brīvā apgrozībā,
- iegūtas vai saražotas Kopienas muitas teritorijā vai nu tikai no precēm, kas minētas otrajā ievilkumā, vai no precēm, kas minētas pirmajā un otrajā ievilkumā.

8. “Ārpuskopienas preces” nozīmē preces, kas nav minētas 7. apakšpunktā.

[..]

13. “Muitas dienestu uzraudzība” nozīmē šo dienestu vispārējo darbību, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti muitas noteikumi un – attiecīgos gadījumos – citi noteikumi, kas piemērojami precēm muitas uzraudzībā.

14. “Muitas dienestu kontrole” nozīmē īpašu darbību veikšanu, kā preču pārbaude, dokumentu esamības un autentiskuma kontrole, uzņēmumu grāmatvedības un citu uzskaites datu pārbaude, [...] lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti muitas noteikumi un – attiecīgos gadījumos – citi noteikumi, kas piemērojami precēm muitas uzraudzībā.

[..]

19. “Preču uzrādīšana muitai” nozīmē paziņošanu noteiktā kārtībā muitas dienestiem par preču nogādāšanu muitas iestādē vai citā muitas dienestu paredzētā vai akceptētā vietā.

[..]”

4. Muitas kodeksa 13. pantā bija noteikts:

“Muitas dienesti drīkst saskaņā ar spēkā esošajiem nosacījumiem veikt jebkādu kontroli, ko tās uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu tiesību aktu muitas jomā pareizu piemērošanu.”

5. Šī kodeksa 14. pantā bija paredzēts:

“Lai piemērotu tiesību aktus muitas jomā, ikvienai personai, kas tieši vai netieši iesaistīta preču tirdzniecības darbībās, pēc muitas dienestu pieprasījuma to noteiktajā termiņā ir jāiesniedz tiem visi nepieciešamie dokumenti un informācija neatkarīgi no tās veida un jāsniedz nepieciešamā palīdzība.”

6. Saskaņā ar Muitas kodeksa 16. pantu attiecīgajām personām ir jāglabā 14. pantā minētie dokumenti muitas dienestu kontroles vajadzībām tik ilgi, cik norādīts spēkā esošajos noteikumos, taču ne mazāk par trim kalendārajiem gadiem, neatkarīgi no to veida.

7. Muitas kodeksa III sadaļas “Noteikumi, kas piemērojami kopienas muitas teritorijā nonākušām precēm līdz to nodošanai preču muietošanas vai izmantošanas režīmā” 1. nodaļas “Preču nonākšana kopienas muitas teritorijā” 37. pantā bija noteikts:

“1. Preces, kas ievestas Kopienas muitas teritorijā, no to ieviešanas brīža atrodas muitas uzraudzībā. Tās var pakļaut muitas dienestu kontrolei saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem.

2. Tām ir jāpaliek šādā uzraudzībā tik ilgi, cik vajadzīgs, lai noteiktu to statusu muitā, ja tas vajadzīgs, un, neskarot 82. panta 1. punktu, ārpuskopienas preču gadījumā – līdz to muitas statuss tiek nomainīts, tās nonāk brīvajā zonā vai brīvajā noliktavā vai tās ir atkal izvestas vai iznīcinātas saskaņā ar 182. pantu.”

8. Muitas kodeksa 38. panta 1. un 5. punkts bija izteikti šādi:

“1. Kopienas muitas teritorijā ievestās preces pavada persona, kas tās nevilcinoties nogādā Kopienā pa muitas dienestu noteiktu maršrutu saskaņā ar šo dienestu norādījumiem, ja tādi ir doti:

a) muitas iestāžu norādītā muitas iestādē vai jebkurā citā šo dienestu norādītā vai atļautā vietā, vai

b) brīvajā zonā, ja preces ir ievedamas brīvajā zonā tieši:

– pa jūru vai pa gaisu, vai

- pa sauszemi, nešķērsojot citu Kopienas muitas teritorijas daļu, gadījumos, kad brīvā zona piekļaujas dalībvalsts sauszemes robežai ar trešo valsti.

[..]

5. 1.–4. punkts un 39.–53. pants neattiecas uz precēm, kuras ir uz laiku izvestas no Kopienas muitas teritorijas, pārvietojot tās starp diviem punktiem šajā teritorijā pa jūru vai pa gaisu, ar nosacījumu, ka pārvadājums veikts pa tiešu maršrutu un izmantojot pastāvīgu gaisa vai jūras pārvadājumu līniju, bez apstāšanās ārpus Kopienas muitas teritorijas.

Šis teikums neattiecas uz precēm, kas iekrautas trešās valsts ostās vai lidostās vai brīvēstās.”

- 9 Muitas kodeksa 40. pantā par preču uzrādīšanu muitai bija noteikts:

“Preces, kuras tiek nogādātas muitas iestādē vai citā muitas dienestu norādītā vai atļautā vietā saskaņā ar 38. panta 1. punkta a) apakšpunktu, muitai uzrāda tā persona, kas ievedusi preces Kopienas muitas teritorijā, vai – attiecīgā gadījumā – persona, kas uzņemas atbildību par preču pārvadāšanu pēc šādas ieviešanas.”

- 10 Muitas kodeksa 43. pantā bija paredzēts:

“Ievērojot 45. pantu, par muitai [..] uzrādītām precēm iesniedzama kopsavilkuma deklarācija.

Kopsavilkuma deklarācija iesniedzama, tiklīdz preces uzrādītas muitai. [..]”

- 11 Saskaņā ar Muitas kodeksa 44. pantu:

“1. Kopsavilkuma deklarācija izpildāma muitas dienestu noteikta parauga veidlapā. Tomēr muitas dienesti var atļaut izmantot par kopsavilkuma deklarāciju jebkuru tirdzniecības vai oficiālu dokumentu, kurā ir preču identifikācijai nepieciešamās ziņas.

2. Kopsavilkuma deklarāciju iesniedz:

- a) persona, kas ir ievedusi preces Kopienas muitas teritorijā vai jebkura persona, kas uzņemas atbildību par preču pārvadāšanu pēc šādas ieviešanas, vai
- b) persona, kuras vārdā rīkojas a) apakšpunktā minētās personas.”

- 12 Muitas kodeksa III sadaļas 4. nodaļā “Pienākums muitai uzrādītās preces nodot muietošanas vai izmantošanas režīmā” bija iekļauts 48. un 49. pants.

- 13 Muitas kodeksa 48. pantā bija noteikts:

“Muitai uzrādītās ārpuskopienas preces nododamas muietošanas vai izmantošanas režīmā, kas atļauts šādām ārpuskopienas precēm.”

- 14 Muitas kodeksa 49. panta 1. punkts bija izteikts šādi:

“Ja precēm ir iesniegta kopsavilkuma deklarācija, formalitātes, kas vajadzīgas to nodošanai muietošanas vai izmantošanas režīmā, ir jāizpilda:

- a) 45 dienu laikā pēc kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanas pa jūru pārvadātām precēm;
- b) 20 dienu laikā pēc kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanas precēm, kas nav pārvadātas pa jūru.”

- 15 Muitas kodeksa IV sadaļas “Preču muietošanas vai izmantošanas režīms” 59. panta 1. punktā bija noteikts:

“Visām precēm, kuras nodod kādā muitas procedūrā, ir jābūt deklarētām šai muitas procedūrai.”

- 16 Šā kodeksa 79. pantā bija paredzēts:

“Preču laišana brīvā apgrozībā dod ārpuskopienas precēm Kopienas preču statusu.

Tas nozīmē tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanu, pārējo ar preču ieviešanu saistīto formalitāšu izpildi un jebkādu likumā noteikto nodokļu uzlikšanu.”

- 17 Saskaņā ar Muitas kodeksa 180. pantu:

“1. Ja preces tiek ievestas vai ievestas atpakaļ citā Kopienas muitas teritorijas daļā, vai nodotas kādā muitas procedūrā, 170. panta 4. punktā minēto sertifikātu var izmantot šādu preču Kopienas vai ārpuskopienas statusa pierādīšanai.

2. Ja nav sertifikāta vai citāda pierādījuma, kas liecinātu, ka precēm ir Kopienas statuss vai ārpuskopienas statuss, tad preces uzskatāmas par:

- Kopienas precēm nolūkā piemērot izvedmuitas nodokļus un izvešanas licences vai izvešanas pasākumus, kas noteikti saskaņā ar tirdzniecības politiku,
- ārpuskopienas precēm visos pārējos gadījumos.”

- 18 Šā kodeksa VII sadaļā “Muitas parāda rašanās” 202. pantā bija noteikts:

“1. Ievedmuitas parāds rodas:

- a) pretlikumīgi Kopienas muitas teritorijā ievēdot ar ievēdmuitas nodokli apliekamās preces

[..]

2. Muitas parāds rodas brīdī, kad preces tiek pretlikumīgi ievēstas.

[..]”

Īstenošanas regula

- 19 Īstenošanas regulas 313. pantā, kāds tas bija spēkā pamatlīetā aplūkotajā laikposmā, bija noteikts:

“1. Atbilstīgi Kodeksa 180. pantam un izņēmumiem, kas uzskaitīti šā panta 2. punktā, visas preces Kopienas muitas teritorijā uzskatāmas par Kopienas precēm, ja vien nav konstatēts, ka tām nav Kopienas preču statusa.

2. Turpmāk uzskaitītā preces nav uzskatāmas par Kopienas precēm, ja vien saskaņā ar 314. līdz 323. pantu nav konstatēts, ka tām ir Kopienas preču statuss:

- a) preces, kas ievēstas Kopienas muitas teritorijā saskaņā ar Kodeksa 37. pantu;
- b) preces, kas ir pagaidu glabāšanā vai brīvajā zonā, vai brīvajā noliktavā;

c) preces, kam piemēro atlikšanas procedūru.

Ar izņēmumu no šā noteikuma un saskaņā ar Kodeksa 38. panta 5. punktu preces, kas ievestas Kopienas muitas teritorijā, uzskatāmas par Kopienas precēm, ja vien nav konstatēts, ka tām nav Kopienas preču statusa:

- ja, vedot pa gaisu, preces ir iekrautas vai pārkrautas Kopienas lidostā nosūtīšanai uz citu lidostu Kopienas muitas teritorijā un tiek pārvietotas ar vienoto pārvadājuma dokumentu, kas sastādīts kādā no dalībvalstīm,
- vai, vedot pa jūru, preces ir pārvestas starp ostām Kopienas muitas teritorijā regulārā kuģu satiksmē, kam dota atļauja saskaņā ar 313. panta a) un b) punktu.”

20 Īstenošanas regulas 314.–323. pants attiecās uz preču Kopienas statusa pierādīšanu un formu, kādā šie pierādījumi var tikt iesniegti.

21 Īstenošanas regulas 314. pantā bija noteikts:

“1. Ja preces nav uzskatāmas par Kopienas precēm 313. panta nozīmē, to Kopienas statusu nevar noteikt saskaņā ar 2. punktu, ja vien:

- a) tās nav atvestas no citas dalībvalsts, ceļā nešķērsojot trešu valstu teritoriju; vai
- b) tās nav atvestas no citas dalībvalsts caur trešās valsts teritoriju un tiek pārvietotas ar kādas dalībvalsts izdotu vienoto pārvadājuma dokumentu; [..]

[..]

2. Kopienas preču statusu precēm var pierādīt tikai:

- a) ar kādu no dokumentiem, kas paredzēti 315. līdz 318. pantā;

vai

- b) saskaņā ar 319. līdz 323. panta noteikumiem; [..]

[..].”

22 Īstenošanas regulas 317. pantā bija noteikts:

“1. Par pierādījumu preču Kopienas statusam saskaņā ar iepriekš izklāstītajiem nosacījumiem ir jāuzrāda rēķins vai pārvadājuma dokuments, kas attiecas uz šīm precēm.

[..]

5. Šo pantu piemēro tikai tajos gadījumos, kad faktūra vai pārvadājuma dokuments attiecas vienīgi uz Kopienas precēm.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 23 *Suez II* darbojas Portugālē elektroiekārtu rūpniecības un tirdzniecības jomā. Savās telpās tā saņēma preces, kas bija paredzētas lietošanai tās rūpnieciskajā darbībā. 2000.–2002. gadā Ungārijā un Polijā, kas notikumu laikā bija trešās valstis, kā arī Šveicē reģistrēti uzņēmumi piegādāja šīs preces un izrakstīja par tām rēķinus.
- 24 Portugāles muitas dienesti veica pārbaudi *Suez II* telpās. Šī pārbaude sākās 2002. gada 18. novembrī.
- 25 Tiklīdz visi rēķini par minēto preču piegādi tika identificēti, muitas dienesti lūdza *Suez II* iesniegt dokumentus, kas pierāda, ka šīs pašas preces tika ievestas Eiropas Savienības teritorijā, ka tās tika uzrādītas muitas dienestiem un ka par tām tika iesniegta kopsavilkuma deklarācija atbilstoši Muitas kodeksa 38. un 43. panta prasībām.
- 26 *Suez II* iesniedza importa deklarācijas vairāku dalībvalstu muitas iestādēs attiecībā uz lielāko daļu preču, par kurām bija šie rēķini, bet ne uz visām.
- 27 Proti, iesniedzējtiesa norāda, ka *Suez II* attiecībā uz precēm no Ungārijā reģistrētās *GE Hungary*, kā arī no Polijā reģistrētajām *GE Polska* un *Elester* nav iesniegusi muitas dienestiem dokumentus, kas pierāda preču laišanu brīvā apgrozībā, piešķirot no tā izrietošo Kopienas preču statusu, vai kopsavilkuma deklarāciju, bet iesniegusi vien rēķinus, ko 2000. gadā izsnieguši piegādātāji, kuru juridiskā adrese bija šajās trešajās valstīs, proti, ārpus Savienības muitas teritorijas.
- 28 Muitas dienesti uzskatīja, ka preces, attiecībā uz kurām netika pierādīts, ka tās bijušas pakļautas laišanas brīvā apgrozībā procedūrai dalībvalstu muitas dienestos, ir jāatzīst par ārpuskopienas precēm. Šīs preces esot ievestas Savienības muitas teritorijā atbilstoši Muitas kodeksa 37. pantam, un saskaņā ar Īstenošanas regulas 313. panta 2. punkta a) apakšpunktu tām neesot piemērojams šā pēdējā minētā panta 1. punktā paredzētais princips par prezumpciju, ka Savienības muitas teritorijā esošajām precēm ir Kopienas preču statuss.
- 29 Muitas dienesti secināja, ka attiecīgās preces tika ievestas Savienības muitas teritorijā prettiesiski, tādējādi radot muitas parādu atbilstoši Muitas kodeksa 202. panta 1. punkta a) apakšpunktam un vienlaicīgi – pievienotās vērtības nodokļa (PVN) parādu par importu.
- 30 Ar Porto Tiesvedību un muitas pārbaudžu iestādes (Portugāle) reģionālā direktora 2003. gada 21. augusta lēmumu *Suez II* par muitas parādu tika pieprasīta summa 353 903,04 EUR apmērā. Maksājuma paziņojums attiecas uz parādiem, kas izveidojušies laikposmā no 2000. gada 16. jūnija līdz 2000. gada 24. augustam.
- 31 *Suez II* samaksāja šo summu 2003. gada 8. septembrī. Tomēr *Suez II*, uzskatīdama, ka, lai arī tā nav varējusi iesniegt pierādījumus, dažādi uzņēmēji attiecīgās preces ir laiduši brīvā apgrozībā Savienības muitas teritorijā dažādu dalībvalstu muitas iestādēs un ka šajā gadījumā pierādījumi par šo preču ārpuskopienas raksturu ir jāsniedz muitas dienestiem, cēla *Tribunal Tributário do Porto* (Porto Nodokļu tiesa, Portugāle) prasību atcelt Porto Tiesvedību un muitas pārbaudžu iestādes reģionālā direktora 2003. gada 21. augusta lēmumu.
- 32 Tā kā *Tribunal Tributário do Porto* (Porto Nodokļu tiesa) noraidīja šo prasību ar 2013. gada 28. februāra spriedumu, *Suez II* šo spriedumu pārsūdzēja *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa, Portugāle).

- 33 Šajā kontekstā *Supremo Tribunal Administrativo* (Augstākā administratīvā tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai, ņemot vērā Īstenošanas regulas 313. panta 1. punktu, ir jāprezūmē, ka šajā lietā aplūkotajām precēm ir Kopienas statuss, lai arī šāds statuss tām netika pierādīts, vai arī [...] par Kopienas precēm ir uzskatāmas preces, kas ievestas Savienības muitas teritorijā Muitas kodeksa 37. panta izpratnē un uz ko attiecas Īstenošanas regulas 313. panta 2. panta a) apakšpunkta pirmajā daļā paredzētais izņēmums, bet Kopienas statuss tiek atzīts tikai tām precēm, par kurām ir iesniegti pierādījumi, ka tām tika piemērotas laišanas brīvā apgrozībā procedūras Savienības muitas teritorijā?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 34 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Īstenošanas regulas 313. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas preces kā pamatlietā aplūkotās, ko trešajās valstīs reģistrētas sabiedrības ir piegādājušas un par ko ir izrakstījušas rēķinus sabiedrībai, kura reģistrēta Savienības muitas teritorijā, lai tās tur varētu izmantot, saskaņā ar šī panta 1. punktu ir jāuzskata par tādām, kam ir Kopienas preču statuss, ja nav pierādīts, ka tām nav šā statusa, vai par tādām, kuras ir ievestas Savienības muitas teritorijā Muitas kodeksa 37. panta izpratnē un uz kurām tādēļ attiecas izņēmums, kas paredzēts Īstenošanas regulas 313. panta 2. punkta a) apakšpunktā, jo Kopienas statuss ir atzīts tikai tām precēm, attiecībā uz kurām ir iesniegts pierādījums par to, ka tās tika pakļautas laišanas brīvā apgrozībā procedūrai Savienības muitas teritorijā.
- 35 *Suez II* apgalvo, ka uz tādām precēm kā pamatlietā aplūkotās, kas bija Savienības muitas teritorijā datumā, kad radās jautājums par to muitas statusa noteikšanu, bija jāattiecas vispārējai prezumpcijai, kura paredzēta Īstenošanas regulas 313. panta 1. punktā, un tās būtu jāuzskata par Kopienas precēm, izņemot, ja tiek pierādīts pretējais, par ko pierādījumus sniedz muitas administrācija. Tas, ka šīm precēm nav pievienoti dokumenti, kas pierādītu to laišanu brīvā apgrozībā, nenozīmē, ka tās Savienības muitas teritorijā ir ievestas prettiesiski.
- 36 Valdības, kas ir iesniegušas apsvērumus, un Eiropas Komisija turpretī apgalvo, ka pamatlietā aplūkotajām precēm ir piemērojams Īstenošanas regulas 313. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, jo, tā kā tās tiek uzskatītas par ievestām Savienības muitas teritorijā Muitas kodeksa 37. panta izpratnē, kopš to ievēšanas šajā teritorijā tās ir pakļautas muitas uzraudzībai tik ilgi, kamēr tiek noteikts to statuss muitā. Tā kā to ievēšanas Savienības muitas teritorijā laikā šīs preces netika deklarētas un pakļautas muitas procedūrai, tās esot uzskatāmas par prettiesiski ievestām šajā teritorijā, un atbilstoši Muitas kodeksa 202. pantam šīs prettiesiskās ievēšanas dienā esot radies muitas parāds.
- 37 Šajā saistībā vispirms ir jāatgādina, ka, ņemot vērā Īstenošanas regulas 313. panta 1. punkta formulējumu, Savienības muitas teritorijā esošās preces tiek uzskatītas par Kopienas precēm, pirmkārt, neskarot Muitas kodeksa 180. panta noteikumus un Īstenošanas regulas 313. panta 2. punktā pārņemtos izņēmumus un, otrkārt, izņemot situācijas, kurās ir pierādīts, ka šīm precēm nav Kopienas statusa. Saskaņā ar Īstenošanas regulas 313. panta 2. punktu Savienības muitas teritorijā ievestās preces Muitas kodeksa 37. panta izpratnē netiek uzskatītas par Kopienas precēm, ja vien to Kopienas statuss nav pienācīgi pierādīts atbilstoši Īstenošanas regulas 314.–323. pantam.
- 38 Uzreiz jānorāda, ka Muitas kodeksa 180. pantā iekļautajai atrunai par preču izvešanu no brīvām zonām vai brīvām noliktavām šajā lietā nav nozīmes, ņemot vērā pamatlietas faktiskos apstākļus.

- 39 Lai sniegtu lietderīgu atbildi iesniedzējtiesai, ir jānosaka Īstenošanas regulas 313. panta 1. punktā noteiktās prezumpcijas un šā panta 2. punktā iekļauto izņēmumu tvērums plašākā sistēmiskā perspektīvā, salīdzinot šīs tiesību normas ar atbilstošajām Muitas kodeksa normām, tostarp tām, kas ir piemērojamas precēm, kuras tiek ievestas Savienības muitas teritorijā, Kopienas preču statusam un no trešajām valstīm importēto preču laišanas brīvā apgrozībā procedūrai Savienības muitas teritorijā.
- 40 Šajā ziņā, pirmkārt, ciktāl Īstenošanas regulas 313. panta 2. punktā ir atsauce uz jēdzienu “preces, kas ievestas Savienības muitas teritorijā” Muitas kodeksa 37. panta izpratnē, tas ir jāinterpretē, tostarp ņemot vērā Muitas kodeksa 4. panta 13. un 19. punktu, kā arī 37., 38., 40., 43. un 45. pantu, kas ietilpst šā kodeksa III sadaļā, kura tostarp attiecas uz pienākumiem, kas saistīti ar preču ieviešanu Savienības muitas teritorijā, to pakļaušanu muitas uzraudzībai līdz brīdim, kad tiek noteikts to statuss muitā, kā arī uz noteikumiem par uzrādīšanu un muitas deklarāciju.
- 41 Muitas dienestu uzraudzība ir definēta Muitas kodeksa 4. panta 13. punktā kā šo dienestu vispārēja darbība, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti muitas noteikumi.
- 42 Atbilstoši šā paša kodeksa 37. pantam preces, kas ievestas Savienības muitas teritorijā, no to ieviešanas brīža atrodas muitas uzraudzībā. Šīs uzraudzības ietvaros tās var pakļaut muitas dienestu kontrolei saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, un tās paliek šādā uzraudzībā tik ilgi, cik vajadzīgs, lai noteiktu to statusu muitā, un – ārpuskopienas preču gadījumā – vai nu līdz brīdim, kad to statuss muitā tiek nomainīts, vai līdz brīdim, kad tās nonāk brīvajā zonā vai brīvajā noliktavā, vai arī kad tās ir atkal izvestas vai iznīcinātas (spriedums, 2005. gada 3. marts, *Papismedov* u.c., C-195/03, EU:C:2005:131, 21. punkts).
- 43 2005. gada 3. marta sprieduma *Papismedov* u.c. (C-195/03, EU:C:2005:131) 22. punktā Tiesa norādīja, ka Savienības teritorijā ievestās preces ir pakļautas muitas uzraudzībai no to ieviešanas brīža šajā teritorijā neatkarīgi no tā, vai šī ieviešana ir veikta likumīgi vai pārkāpjot Muitas kodeksa 38.–41. pantu un 177. panta pirmās daļas otro ievilkumu, un tas uzraudzības dienestiem, veicot kontroli, ir jānoskaidro. Līdz ar to preču nodošana šādai uzraudzībai nav saistīta ar šo preču ieviešanas minētajā teritorijā likumību.
- 44 Vairāki Muitas kodeksa noteikumi ļauj norobežot “pretlikumīgas ieviešanas” jēdzienu. Muitas kodeksa 202. pantā pretlikumīga ieviešana ir definēta kā jebkāda ar ievadmuitas nodokli apliekamas preces ieviešana vai nu Savienības muitas teritorijā, vai citā šās teritorijas daļā no brīvās zonas vai brīvās noliktavas, pārkāpjot šī kodeksa 38.–41. pantu un 177. panta pirmās daļas otro ievilkumu (spriedums, 2005. gada 3. marts, *Papismedov* u.c., C-195/03, EU:C:2005:131, 25. punkts).
- 45 Konkrētāk, Tiesa ir nospriedusi, ka preču ieviešana ir pretlikumīga, ja netiek ievēroti šādi Muitas kodeksā paredzētie posmi. Pirmkārt, atbilstoši šī kodeksa 38. panta 1. punktam Savienības muitas teritorijā ievestās preces nevilcinoties ir jānogādā vai nu norādītajā muitas iestādē, vai brīvajā zonā. Otrkārt, atbilstoši minētā kodeksa 40. pantam, tiklīdz preces ir nogādātas muitas iestādē, tās ir jāuzrāda muitai. Preču uzrādīšana muitai saskaņā ar šā paša kodeksa 4. panta 19. punktu nozīmē paziņošanu noteiktā kārtībā muitas dienestiem par preču nogādāšanu muitas iestādē vai citā muitas dienestu norādītā vai akceptētā vietā (spriedumi, 2005. gada 3. marts, *Papismedov* u.c., C-195/03, EU:C:2005:131, 26. punkts, kā arī 2009. gada 2. aprīlis, *Elshani*, C-459/07, EU:C:2009:224, 21. punkts).
- 46 No visu minēto noteikumu formulējuma kā tāda izriet – lai varētu uzskatīt, ka prece ir likumīgi ieviesta Savienības muitas teritorijā, tā kopš ieviešanas brīža ir jānogādā muitas iestādē vai brīvajā zonā un jāuzrāda muitai. Šā pēdējā minētā pienākuma, kas noteikts par ieviešanu atbildīgajai personai vai personai, kura uzņemas atbildību par preču pārvadāšanu, mērķis ir nodrošināt, ka muitas dienesti ir informēti ne tikai par to, ka preces ir ievestas, bet saņem arī visu attiecīgo informāciju saistībā ar attiecīgās preces vai produkta veidu, kā arī šo preču daudzumu. Būtībā tieši šī informācija ļauj pareizi

identificēt preces tarifu klasifikācijas nolūkā un, ja nepieciešams, aprēķināt ievad muitas nodokli (spriedums, 2009. gada 2. aprīlis, *Elshani*, C-459/07, EU:C:2009:224, 22. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 47 Šajā saistībā Tiesa ir uzskatījusi, ka no Muitas kodeksa 4. panta 19. punkta, 38. panta 1. punkta un 40. panta formulējuma un sistēmas nepārprotami izriet, ka jebkuras Savienības muitas teritorijā ievestās preces ir jāuzrāda muitai (spriedumi, 2004. gada 4. marts, *Viluckas* un *Jonusas*, C-238/02 un C-246/02, EU:C:2004:126, 22. punkts, kā arī 2009. gada 2. aprīlis, *Elshani*, C-459/07, EU:C:2009:224, 23. punkts). Preču pretlikumīga ieviešana notiek, tiklīdz tās šķērso pirmo muitas iestādi, kura atrodas Savienības muitas teritorijā, neuzrādot tajā preces (spriedums, 2009. gada 2. aprīlis, *Elshani*, C-459/07, EU:C:2009:224, 25. punkts).
- 48 Līdz ar to ir jāuzskata, ka šajā teritorijā pretlikumīgi ievestas Muitas kodeksa 202. panta izpratnē ir preces, kuras ir šķērsojušas Savienības ārējo sauszemes robežu un kuras atrodas šajā teritorijā tālāk par pirmo muitas iestādi, nenogādājot un neuzrādot tās muitā, kā rezultātā muitas dienesti nav informēti par to, ka par šī pienākuma izpildi atbildīgās personas ir ievadušas šīs preces (spriedums, 2009. gada 2. aprīlis, *Elshani*, C-459/07, EU:C:2009:224, 26. punkts).
- 49 Turklāt Muitas kodeksa 40. pantā paredzētā preču uzrādīšana muitai, ņemot vērā minētā kodeksa 43. un 45. pantu, paredz savstarpēji saistītu pienākumu īsā termiņā iesniegt kopsavilkuma deklarāciju vai tajā pašā termiņā izpildīt formalitātes, lai nodotu attiecīgās preces muietošanas vai izmantošanas režīmā, proti – gadījumā, ja tiek pieprasīts, lai preces tiktu novietotas muitas režīmā, – aizpildīt muitas deklarāciju. Tiesa ir norādījusi, ka parasti abas darbības tiek veiktas vienlaicīgi (spriedums, 2005. gada 3. marts, *Papismedov u.c.*, C-195/03, EU:C:2005:131, 30. punkts).
- 50 No minētā izriet, ka jebkurai sabiedrībai, kuras telpās, kas atrodas Savienības muitas teritorijā – tāpat kā *Suez II* –, ir preces, kas iepirkas no trešajā valstī reģistrētām sabiedrībām, kā personai, kas ir ieinteresēta attiecīgajos darījumos, kuri veikti preču tirdzniecības ietvaros Muitas kodeksa 14. panta izpratnē, ir jāvar pierādīt, ka šīs preces ir uzrādītas Savienības muitas iestādē un ka šai iestādei ir iesniegta kopsavilkuma deklarācija, vai ka ir izpildītas formalitātes, lai attiecīgās preces tiktu nodotas muietošanas vai izmantošanas režīmā. Ja šie pienākumi nav izpildīti, ir jāuzskata, ka “Kopienas muitas teritorijā ir pretlikumīgi ievestas ar ievad muitas nodokli apliekamas preces” Muitas kodeksa 202. panta 1. punkta a) apakšpunkta izpratnē.
- 51 Otrkārt, Īstenošanas regulas 313. pants ir jāinterpretē saistībā ar Muitas kodeksa noteikumiem par preču Kopienas muitas statusu un par preču, kas ievestas no trešajām valstīm, laišanu brīvā apgrozībā Savienības muitas teritorijā.
- 52 Šajā kontekstā vispirms ir jāatgādina, ka iesniedzējtiesa norāda – ka nav apstrīdēts tas, ka *Suez II* telpās ir saņemtas preces un atbilstošie rēķini, kas ir reģistrēti uzņēmuma grāmatvedības dokumentos un ko ir izsnieguši trešajās valstīs reģistrēti piegādātāji. Tāpat nav apstrīdēts, ka laišanas brīvā apgrozībā procedūru īstenošana Savienības muitas iestādē nav pierādīta attiecībā uz minētajām precēm.
- 53 Tomēr *Suez II* apgalvo, ka Īstenošanas regulas 313. panta pamatā ir princips, kurš nostiprināts tā 1. punktā un saskaņā ar kuru Savienības muitas teritorijā esošās preces tiek uzskatītas par Savienības precēm, un tādēļ, ja vien netiek pierādīts pretējais, būtu jāatzīst vai nu, ka šīs preces tika iegūtas vai saražotas šajā teritorijā atbilstoši Muitas kodeksa 4. panta 7. punkta pirmajam un trešajam ievilkumam, vai ka tās ir laistas brīvā apgrozībā atbilstoši šīs pašas tiesību normas otrajam ievilkumam un Muitas kodeksa 79. pantam. Šī prezumpcija par to, ka tādām precēm kā pamatlietā aplūkotās ir Kopienas statuss muitā, esot piemērojama, ja vien muitas dienesti nepierāda, ka tām ir ārpuskopienas preču statuss.
- 54 Kā norāda Komisija, šādam argumentam nevar piekrist.

- 55 Pirmkārt, tādas preces kā pamatlietā aplūkotās, par kurām rēķinus trešajās valstīs reģistrēti piegādātāji ir izsnieguši sabiedrībām, kuras darbojas Savienības muitas teritorijā, nevar tikt uzskatītas par Kopienas precēm, ja nav iesniegts pierādījums, ka tās ir tikušas pakļautas laišanas brīvā apgrozībā procedūrām Savienības muitas teritorijā.
- 56 Proti, saskaņā ar Muitas kodeksa 4. panta 15. punkta a) apakšpunktu un 16. punkta a) apakšpunktu viens no veidiem, kā preces tiek nodotas muietošanas vai izmantošanas režīmā, ir preču nodošana kādā muitas procedūrā, un viena no muitas procedūrām, kurā preces var tikt nodotas, ir laišana brīvā apgrozībā. Turklāt Savienības preču definīcija Muitas kodeksa 4. panta 7. punktā šo statusu tostarp piešķir no valstīm, kuras neietilpst Savienības muitas teritorijā, ievestajām precēm, kas ir tikušas laistas brīvā apgrozībā.
- 57 EKL 24. pantā, kas bija piemērojams pamatlietas faktu norises laikā, bija paredzēts, ka ražojumus, kas ievesti no trešajām valstīm, uzskata par esošiem brīvā apgrozībā dalībvalstī, ja attiecībā uz šādiem ražojumiem ir ievērotas visas vajadzīgās importa formalitātes un dalībvalstī ir iekasēti visi vajadzīgie muitas nodokļi vai maksājumi ar līdzvērtīgu iedarbību.
- 58 Muitas kodeksa 79. pantā ir paredzēts, ka preču laišana brīvā apgrozībā dod ārpuskopienas precēm Kopienas preču statusu. Preču laišana brīvā apgrozībā ietver tirdzniecības politikas pasākumu piemērošanu, pārējo ar preču ieviešanu saistīto formalitāšu izpildi un likumā noteikto nodokļu uzlikšanu.
- 59 Otrkārt, runājot par muitas statusa pierādīšanas pienākumu precēm tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkotie, ir jānoskaidro, ka Īstenošanas regulas 313. panta 1. punktā paredzētā prezumpcija tiek atspēkota, ja muitas iestāde, īstenojot savu kontroles funkciju, konstatē, ka ir izpildīti noteikti nosacījumi vai atrunas, kas paredzēti šajā tiesību normā, pamatlietā – it īpaši Īstenošanas regulas 313. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais nosacījums. Šādā situācijā, kā izriet no šā sprieduma 50. punkta, importētājai sabiedrībai ir jāpierāda, ka attiecīgajām precēm ir Kopienas preču statuss. Ja tas netiek pierādīts, tai ir piemērojams Muitas kodeksa 202. panta 1. punkta a) apakšpunkts.
- 60 Kā izriet no šā sprieduma 50. punkta un no Muitas kodeksa 13. un 16. panta kopīga lasījuma, tāda importētāja sabiedrība kā *Suez II* ir jānoskaidro par ieinteresēto personu, jo tās telpās ir attiecīgās preces un tām atbilstošie rēķini, ko izsnieguši trešajās valstīs reģistrēti piegādātāji, un tai ir jāsniedz muitas dienestiem jebkāda vajadzīgā palīdzība, kā arī visi dokumenti un informācija neatkarīgi no tās veida.
- 61 Kā norādīts šā sprieduma 41.–43. punktā, piemērojot Muitas kodeksa 4. panta 13. punktu un 37. pantu, papildus vispārējām kontroles pilnvarām, kas muitas dienestiem ir piešķirtas šā kodeksa 13. pantā, tiem atbilstoši Muitas kodeksa 37. pantam ir arī pilnvaras kontrolēt tādas preces kā pamatlietā aplūkotās, lai noteiktu, vai šo preču ieviešana Savienības muitas teritorijā ir veikta likumīgi vai pārkāpjot šā kodeksa 38.–41. pantu un 177. panta 1. punkta otro ievilkumu.
- 62 No minētā izriet, ka tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkotie tādi importētājai sabiedrībai kā *Suez II* ir jāiesniedz pierādījums par to, kāds attiecīgajām precēm, kuras, pēc tās domām, ir Kopienas preces, ir statuss muitā. Ja tā neiesniedz nekādu pierādījumu, kas apliecinātu šo preču Kopienas statusu, muitas dienesti no tā var secināt, ka minētām precēm ir ārpuskopienas preču statuss.
- 63 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Īstenošanas regulas 313. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas preces kā pamatlietā aplūkotās, ko sabiedrības, kuras reģistrētas trešajās valstīs, ir piegādājušas un par ko rēķinus ir izrakstījušas Savienības muitas teritorijā reģistrētai sabiedrībai, lai tās tur varētu tikt izmantotas, ir jānoskaidro par tādām, kas ievestas šajā teritorijā atbilstoši Muitas kodeksa 37. pantam un kam tādēļ ir piemērojams Īstenošanas regulas 313. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, bet Kopienas preču statuss tiek atzīts tikai precēm, par kurām ir iesniegts pierādījums, ka tās ir bijušas pakļautas laišanas brīvā apgrozībā procedūrai Savienības muitas teritorijā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 64 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (sestā palāta) nospriež:

Komisijas Regulas (EEK) Nr. 2454/93 (1993. gada 2. jūlijs), ar ko nosaka īstenošanas noteikumus Padomes Regulai (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 75/98 (1998. gada 12. janvāris), 313. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tādas preces kā pamatlietā aplūkotās, ko sabiedrības, kuras reģistrētas trešajās valstīs, ir piegādājušas un par ko rēķinus ir izrakstījušas Savienības muitas teritorijā reģistrētai sabiedrībai, lai tās tur varētu tikt izmantotas, ir jāuzskata par tādām, kas ievestas šajā teritorijā atbilstoši Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, kurā grozījumi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 82/97 (1996. gada 19. decembris), 37. pantam un kam tādēļ ir piemērojams Regulas Nr. 2454/93, kurā grozījumi izradīti ar Regulu Nr. 75/98, 313. panta 2. punkta a) apakšpunktā paredzētais izņēmums, bet Kopienas preču statuss tiek atzīts tikai precēm, par kurām ir iesniegts pierādījums, ka tās ir bijušas pakļautas laišanas brīvā apgrozībā procedūrai Savienības muitas teritorijā.

[Paraksti]